

FJERRITSLEV SKOLES ANTIMOBBESTRATEGI

På Fjerritslev Skole har vi i en proces, der har involveret elever, forældre, og personale valgt at formulere 5 værdiord, der skal danne udgangspunktet og rammerne for vores arbejde med at leve op til folkeskolens formålsparagraf, og skal ligge til grund for beslutninger og handlinger i skolens hverdag. Værdiordene og deres betydning danner således også grundlaget for det at undgå mobning.

FORMÅLET MED ANTIMOBBESTRATEGIEN

Fjerritslev Skoles antimobbestrategi skal være en guide for elever, medarbejdere, forældre og ledelse i forhold til at forebygge, opdage og afhjælpe mobning.

Målet er, at vi sammen forebygger og reducerer mobning (digitalt og på skolen) i videst muligt omfang og samtidig øger elevernes generelle trivsel og mulighed for deltagelse i trygge læringsfællesskaber. Det gør vi ved at:

- Opbygge trygge og tolerante elevfællesskaber, hvor man ser hinanden og det at være forskellige som en styrke for fællesskabet og for læringen.
- Tage fælles ansvar for, at alle oplever skolen som et rart sted at være og hjælper hinanden til at blive en del af fællesskabet, så ingen oplever, at de står uden for. Man anerkender og respekterer hinanden, og tager affære, når man oplever eller erfarer, at nogen bliver mobbet.
- Beskytte elever, der er udsatte og tage sig af de bagvedliggende problemer.
- Reducere omfanget af digital mobning og sørge for, at eleverne er trygge og ved, hvordan de skal agere på de digitale medier.

DEFINITION – HVAD ER MOBNING?

Mobning er gruppens systematiske forfølgelse eller udelukkelse af en enkelt person på et sted, hvor denne person er *tvunget* til at være.

Se evt. denne lille film, der forklarer hvordan mobning opstår:

https://youtu.be/5pCNwMXR_nY

Forskel på mobning, konflikter og drillerier:

Der er en gradvis overgang fra drillerier og konflikter til egentlig mobning, og det viser sig i praksis, at mobning ofte kan starte som grovere drillerier.

Drillerier:

Almindeligt drilleri er ofte af spontan karakter og kærligt ment. Drilleri er ifølge Nudansk Ordbog: `bevidst at lave sjov med eller genere nogen, fordi man selv synes, at det er sjovt`. Men det er ikke sikkert at den drilleriet går ud over, synes det er sjovt. For nogle børn betyder drilleri ikke så meget, mens andre bliver meget kedede af det.

Konflikter:

Konflikter opstår, når personer eller grupper er uenige, og blandt børn udvikler konflikter sig tit fra verbale til korporlige handlinger. Det er vigtigt at understrege, at der ikke er tale om mobning, når to fysisk eller psykisk lige stærke personer er involveret i en konflikt eller er oppe at slås. Mobning derimod er et overgreb, hvor der er tale om asymmetri i magtforholdet mellem de involverede, og hvor overgrebet foregår over længere tid.

Forskellige former for mobning

Der findes mange forskellige former for mobning. Man kan f.eks. skelne mellem indirekte og direkte mobning:

Direkte mobning er karakteriseret ved fysiske handlinger mod ofret:

- Fysisk kontakt; at skubbe, hive i tøj, spænde ben og så videre
- Mimik og ubehagelig gestik; at rulle med øjnene, sukke, vende ryggen til med mere
- Tilråb og verbal nedværdigelse; at sige lede ting, for eksempel komme med racistiske tilråb, håne, true og lignende

Indirekte mobning er den mobning, der ikke umiddelbart lader sig se, for eksempel:

- Sladder og bagtalelse; at starte rygter i klassen, mistænkeliggøre en person og så videre
- Isolation; at udelukke fra et fællesskab, undlade at svare på henvendelser og andre lignende handlinger

Digital mobning

Digital mobning er mobning, der foregår på internet og mobil.

Grundlæggende handler mobning altid om det samme, nemlig at en person bliver forfulgt, udelukket fra fællesskabet eller gjort grin med. Men digital mobning har særlige kendetegn, som kan gøre mobningen værre:

- Tonen kan blive hårdere, fordi deltagerne sidder på afstand i skjul bag skærmen.
- Mobning kan foregå på alle tider af døgnet. Man kan ikke søge tryghed og fred derhjemme.
- Dem, der mobber, kan være anonyme.
- Beskeder kan hurtigt offentliggøres og kan cirkulere rundt i medierne i længere tid.
- Mobningen kan være usynlig for de voksne.

FOREBYGGENDE INITIATIVER

SÅDAN FOREBYGGER VI MOBNING PÅ FJERRITSLEV SKOLE	
Gennem undervisningen	<p>Skolens medarbejdere har fokus på læring med afsæt i skolens værdier: dannelse, anerkendelse, engagement, ansvarlighed og tryghed.</p> <p>I klassens årsplan i Meebook og i årsplanerne i de forskellige fag indlægges relevante temaer og aktiviteter, der understøtter trivsel og digital dannelse.</p> <p>Lærere og pædagoger videndeler om gode materialer og gode forløb, der fremmer elevernes trivsel og digitale dannelse.</p> <p>Skolen benytter sig også af eksternt ekspertise og fælles nationale tilbud og arrangementer om trivsel og digital dannelse, som f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Red Barnets DropMob • Red Barnets: Mobningens ABC • SSP-initiativer om digital dannelse • Eksterne eksperter til fx at klæde hele det pædagogiske personale på i forhold til forståelsen af de unges online "livsverden" eller til forældresamarbejdet i klasser, som er ramt af problemer med digital mobning og mistrivsel. <p>Hvert år ved skoleårets start gennemgår alle klasser skolens samværs- og ordensregler og sammen med eleverne formuleres den konkrete udmøntning i klassen.</p> <p>Skolens personale lytter til den enkelte elevs oplevelse og er opmærksomme på forskellige børns måder og muligheder for at ytre sig. Det at en elev slår eller taler grimt kan også være tegn på mobning.</p> <p>Hvis det vurderes, at der er tale om mobning, iværksættes de nødvendige indsatser i henhold til antimobbestrategien.</p>
Frikvartererne	<p>Skolens medarbejdere har fokus på, at alle elever har gode frikvarterer, og at de mindre elever altid har nogen af lege med, fx med hjælp fra de større elever igennem periodevis legepatruljer/venskabsklasser.</p> <p>Der er synlige og tilstedeværende gårdvagter/tilsyn, så eleverne kan opleve sig trygge i frikvartererne og kan få hjælp til situationer, der kalder på hjælp fra voksne.</p>
Samarbejde mellem skole, sfo og daginstitutioner.	<p>Alle medarbejdere i SFO'en arbejder også i skoledelen og indgår i teamsamarbejdet omkring de enkelte klasser. Der er således et tæt samarbejde mellem skole og sfo om trivselsmæssige udfordringer og løsninger herpå.</p>

	<p>På skolen arbejdes med at opbygge en fælles forståelse af og en fælles viden om mobning.</p> <p>Der samarbejdes på tværs af faggrupper om, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skabe et solidt fundament af fællesskab i og på tværs af klasser, så børnene møder hinanden med et åbent sind. • Løse op for udfordringer, der opstår i samspil mellem børn og mellem børn og voksne • Danne gode og velfungerende klassefællesskaber, når børnene skal starte i skole. <p>Skolen samarbejder tæt med daginstitutionerne i området om overgangen fra dagtilbud til skole for at sikre, at børnene får den bedste skolestart.</p>
Eleverne	<p>Forældre og børn opfordres til lege/aktivitetsgrupper, så alle elever får besøg og selv besøger andre ud fra tanken om, at kendskab giver venskab.</p> <p>Skolens medarbejdere inddrager og opfordrer eleverne til, f.eks. igennem elevrådet, at arbejde med klassernes trivsel og skolens antimobbestrategi.</p> <p>Eleverne inddrages i planlægningen af skolens aktiviteter og indsatser mod mobning.</p>
Samarbejde med forældre	<p>Skolens personale er opmærksomme på, at forældresamarbejdet er meget vigtigt for at imødegå mobning – og især i forhold til digital mobning, da denne form for mobning også foregår efter skoletid. Samarbejdet på tværs af hjem, skole og sfo har derfor også stor betydning.</p> <p>Klassens trivsel, herunder trivsel på de digitale medier, er et fast punkt på forældremøderne.</p> <p>Forældremøder tilrettelægges, så der er mulighed for dialog mellem forældrene.</p> <p>I planlægning af møderne er der opmærksomhed på, at det er vigtigt, at forældrene får mulighed for at danne relationer til hinanden.</p> <p>Forskning viser, at det i indsatsen for at forbygge mobning, endvidere er vigtigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At forældrene er gode rollemodeller og taler positivt om klassens elever, forældre, lærere og pædagoger. • At forældrene støtter op om klassens trivsel ved at deltage i forældremøder, temamøder og andre fælles tiltag i klassen. • At forældrene er enige om og med til at formulere sociale fest- og fødselsdagsregler, der sikrer, at alle børn eller alle drenge/piger inviteres til arrangementer i klassen, og

	<p>tilskynder eleverne til at deltage i hinandens arrangementer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • At forældrene har et øje på, at deres barn leger bredt i klassen og ikke altid med de samme. Børnene skal hjælpes til at udforske nye relationer. • At skolebestyrelsen spiller en aktiv rolle i arbejdet med trivslen på skolen.
Særlige arrangementer	<p>Skolens medarbejdere har særligt fokus på at støtte klassers fællesskab i forbindelse med modtagelse af nye elever, klassesannelser og klassesammenlægninger.</p> <p>Fjerritslev Skole deltager hvert år i Red Barnets nationale trivselsdag: "Min Skole – min ven" for at markere betydningen af elevernes trivsel. Det sker på tværs af årgange for at øge fokus på elevernes trivsel og inspirere og motivere til fællesskab og samhørighed.</p> <p>Skolens medarbejdere sikrer, at skolens ritualer (i forbindelse med fx afgangsklassers sidste skoledag) ikke skaber hverken utryghed eller foragt.</p> <p>Skolen deltager i nationale arrangementer om digital dannelse, som f.eks. "Sikker internet-dag" & "Uge Sex".</p>

TEGN PÅ MOBNING

Mobning er et kompliceret fænomen, og det kan være vanskeligt at vurdere, hvornår en situation kan siges at være mobning. Dansk Center for Undervisningsmiljø har opstillet væsentlige karakteristika ved mobning. Listen kan ses som 8 tegn på mobning.

1 når drilleri ikke længere er for sjov

Drilleri er en form for adfærdssprog mellem mennesker. Det er typisk enkeltstående, tilfældige og spontane situationer, i modsætning til mobning, som er en systematisk udstødelse. Drilleri kan også være hårdt og generende, men i modsætning til mobning har drillerier ikke til hensigt at ekskludere nogen fra fællesskabet. **Det kan være tegn på mobning når...**

- drilleriet ikke længere er karakteriseret ved at være gensidigt, kærligt eller sjovt for begge parter
- drilleriet ikke længere forekommer i enkeltstående og spontane situationer
- drilleriet har til formål at ekskludere én eller flere personer fra fællesskabet

2 når konflikter ikke længere kan løses

Mobning og konflikter har forskellige mønstre og løsningsstrategier. I konflikter er der et positivt udviklingspotentiale, hvor parterne er ligeværdige og kan motiveres til at finde en løsning. Mobning er en ensidig aggressiv handling, der er personfikseret og handler om at ekskludere en eller flere personer fra fællesskabet. **Det kan være tegn på mobning når...**

- parterne ikke er ligeværdige og de involverede ikke kan motiveres til at finde en løsning på problemet
- konflikten er personfikseret og ikke handler om en given sag

- konflikten har til formål at ekskludere én eller flere personer fra fællesskabet

3 når udstødseshandlinger bliver systematiske

Mobning er gentagne udstødseshandlinger i en gruppe, hvor der til sidst tegner sig et fast mønster af at alle indtager deres rolle og det er tydeligt for alle, hvem der er udelukket. Udstødseshandlinger i forbindelse med mobning bærer præg af eksklusion eller ydmygelse. **Det kan være tegn på mobning når...**

- udstødseshandlingerne er systematiske og ikke enkeltstående hændelser
- de uhensigtsmæssige handlinger ofte går udover de samme personer
- udstødseshandlingerne bærer præg af eksklusion og ydmygelse

4 når fællesskaberne er præget af utryghed

Mobning udspringer ofte af utrygge fællesskaber. Et utrygt fællesskab kan opstå når at eleverne ikke har noget positivt at samles om. Derfor holder man i højere grad øje med hinanden, og hvis en person træder ved siden af er der en risiko for, man bliver nedgjort. **Det kan være tegn på mobning når...**

- fællesskaberne tidligere har været præget af mobbemønstre
- der er en generel ansæthed mellem eleverne
- eleverne i gruppen holder øje med hinanden

5 når fællesskabet har lav tolerancetærskel

Fællesskabets tolerancetærskel er afgørende for, om der finder mobning sted. Børn og unge træder ind i fællesskaberne med forskellige forudsætninger, og i et mobbefællesskab er der typisk en lav tolerancetærskel i forhold til forskelle. Det er altså ikke en persons handlinger, adfærd eller personlighed som er årsagen til mobning, men i stedet fællesskabets lave tolerance overfor forskelligheder. **Det kan være tegn på mobning når...**

- der ikke er plads til forskellighed i gruppen
- fællesskaberne ikke har noget positivt at samles om
- tonen blandt eleverne generelt er hård

6 når fællesskabet mangler empati

Angsten for at blive ekskluderet fra fællesskabet kan blive styrende for den enkelte, og ligefrem føre til at empati for andre tilsidesættes. Mobbemønstre udspringer således ikke af bevidst ondskabsfuldhed, men skyldes ofte en overlevelsesstrategi, hvor ønsket om at blive accepteret i gruppen fylder mere end medlidenhed med den der bliver mobbet. **Det kan være tegn på mobning når...**

- elevgruppen er præget af manglende medlidenhed og bliver ligeglade med offeret
- nedværdigende handlinger accepteres i elevgruppen

7 når fællesskabet er præget af magtubalance

Mobning forudsætter en magtubalance, hvor det er socialt accepteret, at en eller flere personer er mindre værd end andre. **Det kan være tegn på mobning når...**

- det er socialt accepteret, at én eller flere personer er mindre værd end de andre
- der er en udpræget magtubalance i fællesskabet

8 når fællesskabet er præget af ensomhed

Ensomhed kan skabe grobund for mobning. I klasser eller på årgange, hvor flere oplever ensomhed, forekommer der oftere mobning end i sunde og inkluderende fællesskaber. **Det kan være tegn på mobning når...**

- elever ofte opholder sig for sig selv og går alene rundt
- elever holder sig tilbage både socialt og fagligt

HÅNDTERING AF MOBNING

Det er vigtigt at huske, at tiltag ikke skal rettes mod enkeltindivider, men skal rettes mod den destruktive kultur i klassen. Skolen sørger for at have den fornødne viden om, hvordan man forstår mobning og bedst muligt håndterer mobning på skolen.

Håndtering af mobning kan ske via tre trin:

- En analyse af problemet forud for valg af håndteringsstrategi.
- Planlægning af tiltag, herunder med fokus på, om man risikerer at udsætte allerede udsatte elever yderligere.
- Evaluering og opfølgning – hold øje med hvad det er, skolen gør. Der findes ingen "quick fix"-løsninger på mobning.

Skolen skelner mellem initiativer, der er kortvarige og som har karakter af "brandslukning", og initiativer, der imødegår det bagvedliggende problem bag det konkrete tilfælde af mobning. Begge dele er nødvendige.

SÅDAN HÅNDBERER VI MOBNING PÅ FJERRITSLEV SKOLE	
Klassen/børnegruppen	<p>I skolens klasser formuleres klasseaftaler om, hvordan man forholder sig til mobning.</p> <p>Skolen opfordrer elever, der er tilskuere til mobning, til at gå til en voksen (en lærer/pædagog fra klassens team, forældrene, en af skolens ledere eller en anden voksen, som eleven har tillid til).</p> <p>Skolens medarbejdere kommunikerer tydeligt med børn og forældre og involverer dem i arbejdet med at bryde uhensigtsmæssige mønstre og adfærd.</p> <p>Skolens medarbejdere og skolebestyrelsen udpeger opmærksomhedspunkter i den årlige nationale trivselsmåling, sætter målrettet ind og følger udviklingen.</p> <p>Der oprettes et trivselsteam med medarbejdere, der kan iværksætte trivselsforløb, sparring og indsatser for grupper af elever og klasser.</p>
De involverede elever	<p>Skolens ledelse kommunikerer tydeligt, at fælles ansvar, værdighed og respekt er centrale elementer til at bryde uhensigtsmæssige mønstre.</p> <p>Skolens medarbejdere og ledelse involverer forældrene til de berørte børn i processen – det kan være klassen, årgangen eller lignende og informerer hele klassens forældregruppe. Det gøres på en tryk og fornuftig måde.</p> <p>Skolens medarbejdere lytter til den enkelte elevs oplevelse og anerkender, at alle har ret til at få deres oplevelse taget alvorligt og blive lyttet til. Medarbejderne er opmærksomme på børns forskellige måder og muligheder for at ytre sig. Det at en elev slår eller taler grimt kan også være tegn på mobning.</p>

	<p>Medarbejderne sikrer eleven hjælp til at løse problemer, der kan have karakter af mobning.</p> <p>Skolens medarbejdere støtter eleverne i at indgå positivt i klassefællesskabet</p> <p>Skolens ledelse opfordrer forældre, der får kendskab til mobning, til at kontakte barnets lærer/pædagog.</p>
Forældre og andre	<p>Skolens ledelse opfordrer forældre og fagpersoner, der får kendskab til mobning, til at kontakte elevernes lærer eller gå til skolens leder for sparring.</p> <p>Skolens ledelse opfordrer de lærere, der får kendskab til mobning, til at gå til skoledelsen for sparring.</p> <p>Skolens ledelse opfordrer til, at der på forældremøder og andre møder føres en konstruktiv og opbyggelig dialog om udfordringer. Der tales om håndtering af problemer og ikke om problembørn.</p> <p>Skolens ledelse arbejder for at gøre det meget tydeligt for både lærere, pædagoger, elever og forældre, hvad man gør, hvis man oplever problemer med mobning, herunder digital mobning. Det indebærer et overblik over, hvem man skal henvende sig til, og hvor man kan få hjælp – både internt og eksternt.</p> <p>Når mobning er konstateret Skolens ledelse udarbejder sammen med personalet en handleplan med konkrete tiltag indenfor 10 arbejdsdage, efter der er konstateret problemer med mobning eller det psykiske undervisningsmiljø.</p> <p>Skolens ledelse informerer forældrene om, hvordan og hvor de kan klage over skolelederens afgørelse om eller håndtering af en mobbesag.</p>

FORANKRING

- Ledelsen prioriterer ressourcer og kommunikerer tydeligt skolens forventninger til et anerkendende og trygt undervisningsmiljø med det formål at styrke elevernes trivsel og læring.
- Lærerne har et vedholdende fokus på at strukturere undervisningen, så den styrker klassens positive sociale bånd og bidrager til at opbygge og vedligeholde relationer, der giver tryghed og lyst til at samarbejde.
- Elevrådet er med til at sætte fokus på elevernes trivsel og udbrede kendskabet til skolens antimobbestrategi, så alle elever ved, hvad de skal gøre, hvis nogen bliver mobbet.
- Eleverne inddrages løbende i arbejdet med trivsel på skolen og i arbejdet med antimobbestrategien, så eleverne føler ejerskab til strategien og indsatserne mod mobning.
- Eleverne gennemfører den nationale trivselsundersøgelse. Ledelsen og skolebestyrelsen evaluerer effekten af skolens tiltag for trivsel og imod mobning.

- Skolebestyrelsen sikrer revision af antimobbestrategien, følger op på den og sørger for at bruge det som et aktivt dokument.
- Alle klasser har med udgangspunkt i skolens samværs- og ordensregler aftaler om udmøntning af disse. Aftalerne opdateres hvert år ved skolestart.

HANDLEPLAN

Hvis der er konstateret problemer med mobning, skal der senest 10 arbejdsdage herefter udarbejdes en handleplan.

Handleplanen skal indeholde konkrete tiltag om, hvordan problemerne effektivt bliver stoppet og skal både forholde sig til hele børnegruppen og de direkte involverede parter. Tiltag, der blot forholder sig til de direkte involverede parter, vil ikke nødvendigvis stoppe mobningen og kan reelt medføre en forværring af mobningen. Børnegruppens rummelighed og sammenhold skal styrkes, og nøglepersoner i håndtering af mobning og trivsel skal inddrages, herunder forældre, AKT-vejledere/inklusionspædagoger eller SSP-medarbejdere. Der findes ikke én måde at håndtere mobning på, da det altid vil være afhængigt af den aktuelle situation og børnegruppe. Derfor skal handleplanen udarbejdes med udgangspunkt i det konkrete tilfælde. Foranstaltningerne i handlingsplanen kan være kort- eller langsigtede og kan ligge på skole-, klasse- eller individniveau. Skolen skal selv vurdere, hvilke tiltag der bedst muligt kan løse problemerne i det konkrete tilfælde.

Foranstaltninger kan f.eks. være:

- Indførelse af ekstra tilsyn i skolegården.
- Skærpe fokus på fælles retningslinjer for god klasseledelse.
- Synlig ledelse med fokus på relationskompetence og inkluderende fællesskaber.
- Afholdelse af en temauge om trivsel/mobning for årgangen/hele skolen.
- Indsættelse af en ekstra lærer/pædagog i udvalgte timer.
- Lade klasserne udarbejde deres egne klasseprincipper for trivsel/at være en god kammerat/adfærd på de sociale medier eller det, eleverne selv finder aktuelt.
- Lave øvelser i klassen, der skaber dialog og refleksion over, hvilke udfordringer og opmærksomhedspunkter, der kan opstå, når man kommunikerer på nettet.
- Igangsættelse af forskellige fællesskabsfremmende aktiviteter i klassen.
- Sætte mobning og klassens trivsel på dagsordenen til forældremøder.
- Afholdelse af individuelle trivselsmøder med hver enkelt elev – eventuelt årligt eller halvårligt.

KLAGEADGANG

Elever og deres forældre har mulighed for at klage over en skoleleders afgørelse vedrørende problemer med mobning. Det kan f.eks. være, hvis der bliver reageret utilstrækkeligt ved konkrete tilfælde af mobning.

Der klages først til skole- og dagtilbudschefen.

Hvis der ikke gives fuldt medhold i klagen, videresendes klagen til Dansk Center for Undervisningsmiljø.

Dansk Center for Undervisningsmiljø vil herefter kunne udstede et påbud om at opfylde en handlepligt inden for en rimelig frist.